ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
သစ်တောဦးစီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၃၇ / ၂၀၀၂)

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့်သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးနည်းဥပဒေများ

၁၃၆၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၃ ရက်
(၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၃၇/၂၀၀၂)

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၆၄ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၃ရက်

၂၀၀၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ရက်

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

<u>အခန်း (၁)</u>
<u>အမည်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်</u>

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးနည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသောစကားရပ်များသည် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်

(က) <u>ဥပဒေ</u> ဆိုသည်မှာ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေကို ဆိုသည်။

(ခ) <u>အမဲလိုက်ခြင်း</u> ဆိုသည်မှာ နေရင်းဒေသနှင့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်း တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ဖမ်းဆီးခြင်းကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် နေရင်းဒေသနှင့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြင်ပတွင်ဖြစ်စေ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သယ်ဆောင်ခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။

(ဂ) အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ ဆိုသည်မှာ သဘာဝနယ်မြေအတွင်း သက်ရှိ သက်မဲ့ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတို့ကို ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေဘဲ နောင်လာ နောက်သားများအကျိုးကို ရည်ရွယ်၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသော နယ်မြေကိုဆိုသည်။

(ဃ) ကြားခံနယ်မြေ ဆိုသည်မှာ သဘာဝနယ်မြေအတွင်း အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေနှင့် ဆက်စပ်နေပြီး အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေကို ထိခိုက်မှုမရှိစေဘဲ ရေရှည်တည်တံ့ ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ကြားခံသတ်မှတ် အုပ်ချုပ်သော နယ်မြေဧရိယာကိုဆိုသည်။

(င) ကျက်စားဒေသ ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်များ အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်အားလုံးကို ထိုနေရာအတွင်း ရရှိနိုင်ပြီး လှည့်လည်သွားလာ ကျက်စားနေထိုင်နိုင်သော နေရာအကျယ်အဝန်းကို ဆိုသည်။

(စ) ပိုင်နက်နယ်မြေ ဆိုသည်မှာ ကျက်စားဒေသ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်ပြီး မျိုးတူတိရစ္ဆာန်များ မဝင်ရောက်နိုင်စေရန် ကာကွယ်ထားသော နေရာကို ဆိုသည်။

(ဆ) အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆိုသည်မှာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ သတ်မှတ်တည်ထောင်ထားသည့် သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် သစ်တောအရာရှိကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

သဘာဝနယ်မြေသတ်မှတ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များ တည်ထောင်ခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ)အရ မည်သည့်ဒေသတွင်မဆို ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်အလို့ငှာ လိုအပ်ပါက သဘာဝနယ်မြေတစ်ခုခုကို သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ် နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်တစ်ခုခုကို တည်ထောင်ရန်ဖြစ်စေ ရည်ရွယ်ကြောင်း အမိန့် ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ကြိုတင်ကြေညာရမည်။ ထိုသို့ကြေညာရာတွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်ရမည် -

(က) တည်နေရာ၊ နယ်နိမိတ်၊ အကျယ်အဝန်း၊

(ခ) သဘာဝနယ်မြေအမျိုးအစား၊

(ဂ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်၊

(ဃ) နည်းဥပဒေ ၄ပါ ကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တားမြစ်ချက်များ၊

(င) ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ။

၄။ ဝန်ကြီးသည် သဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ရန် သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာသည့်နေ့မှ စ၍ ထိုနေ့တွင် တည်ရှိသောအခွင့်အရေးများမှအပ အောက်ပါကိစ္စတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တားမြစ်ချက်များ ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်သည် -

(က) အဆောက်အအုံအသစ် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊

(ခ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အနာတရဖြစ်စေခြင်း၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၏ အစိတ်အပိုင်းများကို ဖြစ်စေ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းနှင့် သဘာဝအပင်နှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ထုတ်ယူခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်း၊

(ဂ) မြေတူးခြင်း၊ မြေရှင်းလင်းခြင်း၊

(ဃ) သစ်ပင်သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း၊

(င) စားကျက်မြေအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊

(စ) မီးရှို့ခြင်း၊

(ဆ) ငါးဖမ်းခြင်း၊

(ဇ) အမဲလိုက်ခြင်း၊

(ဈ) ရေထု၊ လေထု ညစ်ညမ်းစေခြင်း၊ ရေစီးရေလာပျက်စီးစေခြင်း သို့မဟုတ် ရေတွင်အဆိပ်ခတ်ခြင်း၊ အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေသောပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ဓာတ်သတ္တုအညစ်အကြေးများကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် စွန့်ပစ်ခြင်း။

၅။ ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၃အရ ထုတ်ပြန်ထားသော သဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ရန် သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြိုတင်ကြေညာချက်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းကြောင်းကို အများပြည်သူ သိရှိစေရန် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၆။ ဝန်ကြီးသည် သတ်မှတ်တည်ထောင်မည့် သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ရှိရာနယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့၏အခွင့်အရေး ထိခိုက်နစ်နာမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် နှင့် နယ်မြေသတ်မှတ် တည်ထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (င)အရ ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့ကို သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ပေးရမည်။

၇။ (က) နည်းဥပဒေ ၃ အရ သတ်မှတ် တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြိုတင်ကြေညာသည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့သည် မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ထိခိုက် နစ်နာမှုရှိပါက ခိုင်လုံသော အထောက်အထားဖြင့် ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့သို့ ကြိုတင်ကြေညာ သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း တင်ပြတောင်းခံနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ သတ်မှတ်ထားသည့်ကာလအတွင်း တင်ပြတောင်းဆိုမှုတစ်စုံတစ်ရာမရှိလျှင် အများပြည်သူတို့၏ အခွင့်အရေး ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဟုမှတ်ယူရမည်။

(ဂ) ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ လိုအပ်သော သက်သေများ ဆင့်ခေါ်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာရွက်စာတမ်းများကို တောင်းယူစစ်ဆေးခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ဃ) ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြတောင်းဆိုမှုများရှိခဲ့လျှင် ယင်းတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တောင်းဆိုချက်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများအား ထိန်းသိမ်းခြင်းကို ထိခိုက်စေခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ သတ်မှတ်ပေးသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြရမည်။

၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ)အရ ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့က တင်ပြသော အစီရင်ခံစာကို စိစစ်ပြီး ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ သဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ထောင်ရန်ဖြစ်စေ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် သဘောထား မှတ်ချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးထံ တင်ပြရမည်။

၉။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ သတ်မှတ် တည်ထောင်မည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့၏ အခွင့်အရေးထိခိုက်နစ်နာမှုများ ရှိကြောင်း တင်ပြချက်အပေါ် စိစစ်ပြီး ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် -

(က) သင့်လျော်သောအခွင့်အရေးများနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်များကို ရရှိစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) အဆိုပြုသဘာဝနယ်မြေနယ်နိမိတ်အတွင်း မိရိုးဖလာလုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေးများအတွက် ကြားခံနယ်မြေ သတ်မှတ်၍ ကြားခံနယ်မြေအတွင်းတွင် ခွင့်ပြုပေးနိုင်သည်။ ထိုအခွင့်အရေးများကို မှတ်တမ်းတင်ထားရှိရမည်။

၁၀။ ဝန်ကြီးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ သဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို တည်ထောင်ရာတွင်လည်းကောင်း -

(က) သစ်တောနယ်မြေမှအပ အခြားအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်တွင် ရှိသော မြေဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းက စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ လက်ဝယ်ထားခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်၊ အကျိုးခံစားခွင့်၊ ဆက်ခံခွင့် သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခွင့်ရှိသော မြေဖြစ်ပါက တည်ဆဲမြေသိမ်းယူခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများနှင့်အညီ မြေသိမ်းယူရေးနှင့် မြေသိမ်းယူပြီးနောက် ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ သတ်မှတ်တည်ထောင်နိုင်ရန် လွှဲပြောင်းရယူရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁။ ဝန်ကြီးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ တင်ပြချက်အပေါ်စိစစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သတ်မှတ်တည်ထောင်ရန် ကြိုတင်ကြေညာထားသော သဘာဝနယ်မြေများကို လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များကိုလည်းကောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် တည်ထောင်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၁၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

(က) ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်း လုံးဝတားမြစ်ထားသော ဒေသမှအပ သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကြည့်ရှု လေ့လာခြင်းနှင့် အပန်းဖြေခြင်းတို့ကို စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်အတွင်း အများပြည်သူကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းနှင့် အပန်းဖြေခြင်းတို့ကို စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၁၃။ အများပြည်သူတို့သည် သတ်မှတ်ထားသော သဘာဝနယ်မြေတွင်လည်းကောင်း၊ တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များတွင် လည်းကောင်း နည်းဥပဒေ ၁၂ အရ ခွင့်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၁၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ သဘာဝနယ်မြေအတွင်းသို့ ပြင်ပပတ်ဝန်းကျင်မှ အန္တရာယ်မကျရောက်စေရန်နှင့် ထိခိုက်နှောက်ယှက်မှု များမရှိစေရန် အောက်ပါအစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) ကြားခံနယ်မြေအတွင်း လိုအပ်ပါက ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောတည်ထောင်ခွင့် သို့မဟုတ် သီးနှံသစ်တောရောနှော စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်း၊

(ခ) ကြားခံနယ်မြေသတ်မှတ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိသည့် သဘာဝနယ်မြေများ၏ နယ်နိမိတ်အစပ်တွင် လည်းကောင်း အတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ လိုအပ်ပါက ကြားခံနယ်မြေသတ်မှတ်၍ ယင်းကြားခံနယ်မြေမှ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စည်ကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ အကန့်အသတ်ဖြင့် ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝနယ်မြေများ ပျက်စီးမှုမရှိစေရန် ဒေသခံပြည်သူများအား ပညာပေးစည်းရုံးခြင်း၊

(ဃ) ဒေသခံပြည်သူများအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေသည့် နည်းပညာအကူအညီများပေးခြင်း၊

(င) သဘာဝနယ်မြေနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသအတွင်း လိုအပ်လျှင် မည်သည့်တိရစ္ဆာန်ကိုမဆို မွေးမြူသူများအား သဘာဝနယ်မြေအတွင်း ရောဂါကူးစက်ခြင်းနှင့် မျိုးရိုးဗီဇ ရောယှက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် သင့်လျော်သည့် အစီအမံများချမှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားခြင်း။

၁၅။ နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ သဘာဝနယ်မြေသတ်မှတ်ကြောင်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်တည်ထောင်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းအမိန့်ကြော်ငြာစာအရ -

(က) ခွင့်ပြုထားသောမြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံတစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှ တပါးကျန်အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်မရှိစေရ။

(ခ) ခွင့်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ကြေညာသည့်နေ့မှစ၍ တစ်ဆက်တည်း ၅နှစ်ထက် ကျော်လွန်၍ ခံစားခြင်းမရှိလျှင် အဆိုပါအခွင့်အရေးသည် ပျက်ပြယ်ပြီး ဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

၁၆။ ဝန်ကြီးသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် -

(က) သတ်မှတ်ထားသည့် သဘာဝနယ်မြေတစ်ခု၏ ဧရိယာတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အမျိုးအစား ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဉယျာဉ်၏ ဧရိယာတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၁၇။ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးက သဘာဝနယ်မြေ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဉယျာဉ်တစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ခဲ့လျှင် သတ်မှတ်တည်ထောင်စဉ်က ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သော အများပြည်သူ တို့၏ အခွင့်အရေးများကို ပြန်လည်ရပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

၁၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံက လက်ခံထားသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာသဘောတူစာချုပ်များ နှင့် အညီ ပြည်တွင်းမှ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များကို ပြည်ပသို့ သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် ထုတ်ယူခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်းနှင့် လက်ဝယ်ထားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလဲအလှယ်ပြုလုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၁၉။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ၁၈ အရ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း မပြုမီ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် နိုင်ငံနှင့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ရေးအတွက် ကြိုတင်ညှိနှိုင်း ရမည်။

၂၀။ နည်းဥပဒေ ၁၈ အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူသည် -

(က) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနပြုလုပ်နေစဉ် သို့မဟုတ် မျိုးရိုးဗီဇထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေစဉ် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရမည်။

(ခ) ထွက်ပေါ်လာမည့် သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို သတ်မှတ် ထားသည့် အချိန်ကာလအတွင်း သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ ခွဲဝေပေးရမည်။

(ဂ) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို အသုံးပြု၍ စီးပွားဖြစ် ထုတ်လုပ် လျှင် ယင်းထုတ်လုပ်မှုမှ ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်များကို သစ်တောဦးစီး ဌာနသို့ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိုးအစားအရ ခွဲဝေပေးရမည်။

၂၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ တည်ထောင်ထားသော တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်၌ ပြသရန် လိုအပ်သည့် ပြည်ပမျိုး တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များကို လဲလှယ်ရေးအစီအစဉ်အရ ဖြစ်စေ ဝယ်ယူ၍ဖြစ်စေ၊ အခမဲ့ဖြစ်စေ ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စုဆောင်းနိုင်သည်။

၂၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုအမျိုးမျိုးပါဝင်သော သဘာဝနယ်မြေများရှိ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေအတွင်း အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေနှင့် ကြားခံနယ်မြေများ သတ်မှတ်၍ နယ်မြေပိုင်းခြားထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊

(ခ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်တို့ အပြန်အလှန်ဆက်နွယ်တည်မှီမှုစနစ်ကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊

(ဂ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏ နေရင်းဒေသကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊

(ဃ) ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတို့ကို သိပ္ပံနည်းကျလေ့လာ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊

(င) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်တို့၏လက်ရှိအခြေအနေမှန်ကို သိရှိရန် အစဉ်လေ့လာဆန်းစစ်၍ စာရင်းကောက်ခြင်း၊

(စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်ရေးအတွက် သတ်မှတ်ဒေသအတွင်း လက်ခံနိုင်စွမ်းအားကို အမြဲဆန်းစစ်ခြင်း၊

(ဆ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ကျက်စားရှင်သန်နေထိုင်သည့် နယ်မြေအကျယ်အဝန်းကိုလေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊

(ဇ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးချင်း၏ ပိုင်နက်နယ်မြေများကို လေ့လာ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊

(ဈ) ရာသီအလိုက် ဒေသရွှေ့ပြောင်းလေ့ရှိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊

(ည) သဘာဝရေထွက်နှင့် သဘာဝကျစ်တွင်းများ တည်ရှိမှုကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်၍ လိုအပ်သလို ပြုပြင်ပေးခြင်း၊

(၄) လူများကို ဘေးအန္တရာယ်ပြုသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်လှုံ့ဆော်မှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ရောဂါဘယကြောင့်ဖြစ်စေ ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ ဆိုးသွမ်းရူးသွပ်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်း၊

(၅) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏ နေရင်းဒေသအတွင်း အကောင်အရေအတွက်ပွားများစေရန် လိုအပ်ပါက သိပ္ပံနည်းကျ မျိုးပွားပြီး ပြန်လည်ထည့်သွင်းစေလွှတ်ပေးခြင်း၊

(၆) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များသည် ပုံမှန်မဟုတ်သောနှုန်းဖြင့် တိုးပွားလာပါက မျိုးပွားနှုန်းကို ကန့်သတ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖယ်ထုတ်ခြင်း။

၂၃။ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် ကော်မတီကဖြစ်စေ၊ ဝန်ကြီးကဖြစ်စေ ချမှတ်သော လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ သဘာဝနယ်မြေအမျိုးအစားအလိုက် အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) သိပ္ပံကြိုးဝိုင်းအတွင်း -

(၁) ထူးခြားထင်ရှားသည့် သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများ၊ ဘူမိရူပသွင်ပြင်လက္ခဏာများနှင့် မျိုးစိတ်များတည်ရှိရာ ကုန်းတွင်း သို့မဟုတ် ရေဧရိယာများတွင် သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသန ပြုလုပ်ခြင်း၊

(၂) သဘာဝဖြစ်စဉ်များ ပြောင်းလဲမှုကို စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း။

(ခ) အမျိုးသားဥယျာဉ်အတွင်း -

(၁) သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများကို ထိခိုက်မှုမရှိစေသည့် သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပညာပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၂) အများပြည်သူကြည့်ရှုလေ့လာအပန်းဖြေနိုင်စေရန်ဇုံနယ်မြေများသတ်မှတ်ပြီးခွင့်ပြုခြင်း၊

(၃) သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများနှင့် သဘာဝအနေအထားကို ထိခိုက်

ပျက်စီးစေသည့် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုနှင့် ဝင်ရောက်နေထိုင်မှုတို့ကို ထိရောက်စွာ တားမြစ်ခြင်း။

(ဂ) အဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်အတွင်း -

(၁) အဏ္ဏဝါသက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများကို ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊

(၂) အဏ္ဏဝါသက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများကို ထိခိုက်မှုမရှိစေသည့် သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၃) အများပြည်သူ ကြည့်ရှုလေ့လာအပန်းဖြေနိုင်ရန် ဇုံနယ်မြေ သတ်မှတ်ပြီး ခွင့်ပြုစေခြင်း၊

(၄) အဏ္ဏဝါသက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများနှင့် သဘာဝအနေအထားကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေသည့် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုနှင့် ဝင်ရောက်နေထိုင်မှုတို့ကိုထိရောက်စွာ တားမြစ်ခြင်း။

(ဃ) သဘာဝကြိုးဝိုင်းအတွင်း -

(၁) ယိုယွင်းပျက်စီးမှုမရှိသေးသည့် သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် သဘာဝဖြစ်စဉ်များကို ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊

(၂) သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို မထိခိုက်စေဘဲ ပတ်ဝန်းကျင်ပြည်သူလူထုက စဉ်ဆက်မပြတ် အသုံးပြုနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း။

(င) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တောအတွင်း အထူးကာကွယ်ရန်လိုအပ်သော မျိုးစိတ်များအပါအဝင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ အနှောက်အယှက်ကင်းရှင်းစွာ ရှင်သန်မျိုးပွား ကျက်စားနေထိုင်နိုင်ရန် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏ နေရင်းဒေသရေရှည် တည်တံ့ စေရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရာသီအလိုက် ရွှေ့ပြောင်းကျက်စားလေ့ရှိသည့် ငှက်များနှင့် ယင်းတို့၏ နေရင်းဒေသများကို ဘေးမဲ့ပေး၍ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊

(စ) ဘူမိရုပထူးခြားသည့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်း ထူးခြားလှပသည့် သဘာဝအနေအထားများနှင့် ထင်ရှားသည့်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ

များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ယင်းဒေသအတွင်း အများပြည်သူ ကြည့်ရှုလေ့လာအပန်းဖြေနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(ဆ) သဘာဝခရီးသွားလုပ်ငန်းကို စီမံချက်ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ပြီး ဝင်ငွေတစ်စိတ် တစ်ပိုင်းကို သဘာဝနယ်မြေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြန်လည်ရင်းနှီး သုံးစွဲခြင်း။

၂၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ သတ်မှတ်တည်ထောင် ထားသည့် သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန် သင့်လျော်သည့် သစ်တောအရာရှိ တစ်ဦးဦးအား အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၂၅။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ သတ်မှတ်တည်ထောင် ထားသည့် သဘာဝနယ်မြေ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) နေ့စဉ်စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်း တာဝန်များထမ်းဆောင်ခြင်း၊

(ခ) တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များအတွင်းရှိ သဘာဝအပင်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏ တည်ရှိဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲနေမှု များကို ကွင်းဆင်းလေ့လာဖော်ထုတ် သုတေသနပြုမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊

(ဃ) သဘာဝထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ပညာပေးလုပ်ငန်းများကို အနီးဝန်းကျင်ရှိ ပြည်သူများအား စည်းရုံးပညာပေး၍ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်လာစေခြင်း၊

(င) သဘာဝနယ်မြေ၏ အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေကို မထိခိုက်စေဘဲ ကြားခံ နယ်မြေအတွင်း ဒေသခံပြည်သူတို့၏အကျိုးစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အခြေခံ၍ ထိရောက်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊

(စ) မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခနှင့် အခြားပဋိပက္ခများ ကြုံတွေ့လာပါက အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ တင်ပြခြင်း၊

(ဆ) သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များအတွင်း သဘာဝ အခြေခံခရီး သွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း။

၂၆။ (က) ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်၊ မန္တလေးရတနာပုံဥယျာဉ်နှင့် ပြင်ဦးလွင်မြို့ရှိ အမျိုးသားကန်တော်ကြီးဥယျာဉ်တို့ကို ဤနည်းဥပဒေများအရ သတ်မှတ်တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(ခ) ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ခါကာဘိုရာဇီအမျိုးသားဥယျာဉ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းရှိ အလောင်းတော်ကဿပ အမျိုးသားဥယျာဉ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းရှိ လန်ပိ အဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်တို့ကို ဤနည်းဥပဒေများအရ သဘာဝနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အမျိုးသားဥယျာဉ်များနှင့် အဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း (၃)

ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ

၂၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ မျိုးသုဉ်းမည့် အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ရမည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို အမိန့်ကြော်ငြာစာများ ထုတ်ပြန်၍ အောက်ပါအမျိုးအစားအတိုင်း သတ်မှတ်ကြေညာရမည် -

(က) လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊

(ခ) သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊

(ဂ) ရာသီအလိုက်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ။

၂၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သတ်မှတ်ကြေညာထားသော မျိုးသုဉ်းမည့်အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သဘာဝအပင်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

(က) ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို အများပြည်သူသိရှိလိုက်နာစေရန် သင့်လျော်သော လူထုပညာပေးနည်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အမျိုးအစားအလိုက် အမြဲမပြတ်စူးစမ်းလေ့လာခြင်း၊ အရေအတွက်ခန့်မှန်းခြင်း၊ ပျံ့နှံ့ကျက်စားမှုနှင့် ပေါက်ရောက်မှု လေ့လာခြင်းတို့ကို ပြုရမည်။

(ဂ) လိုအပ်ပါက ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကာကွယ်မှုအဆင့် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်းနှင့် နုတ်ပယ်ခြင်းတို့ကိုပြုနိုင်သည်။

၂၉။ (က) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုသည်လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် တစ်မျိုးမျိုးကို သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသန ပြုလုပ်လိုပါက ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီးမျိုးသုဉ်းမည့် အန္တရာယ်အဆင့်တွင်မရှိသော လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ရန် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သုတေသန ပြုလုပ်ခွင့်၊ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဖမ်းဆီးခွင့်နှင့် လက်ဝယ်ထားခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ခွင့်ပြုသည့်အခါ သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ရန် ခွင့်ပြုသော လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်းပြုရမည့် နေရာဒေသနှင့် အချိန်ကာလကိုလည်းကောင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်းနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများကို လည်းကောင်း သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၃၀။ နည်းဥပဒေ ၂၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူသည် -

(က) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့် အခွန်အခနှင့် တန်ဖိုးကို ပေးဆောင်ရမည်။

(ခ) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလအတွင်း တင်ပြရမည်။

(ဂ) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများက ပါဝင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုရမည်။

(ဃ) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်ပတ်ဝန်းကျင်အား ထိခိုက်နှောက်ယှက်မှုမရှိစေရန် စီမံထားရှိရမည်။

(င) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနပြုလုပ်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ရောဂါဘယ ကျရောက်မှုမရှိစေရန်နှင့် လေလွင့်ပြန့်ပွားမှုမရှိစေရန် စီမံချက်များ ထားရှိဆောင်ရွက်ရမည်။

(စ) နည်းဥပဒေ ၂၉၊ အပိုဒ်ခွဲ (ဂ)ပါ သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၁။ (က) ထိန်းသိမ်းထားသည့် သဘာဝနယ်မြေမှ ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်ကို သိပ္ပံဆိုင်ရာ စမ်းသပ်ခြင်း၊ မျိုးပွားခြင်းပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် သုတေသနပြုလုပ်လိုသူသည် ခွင့်ပြုချက် ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်ကို ထိန်းသိမ်းထားသည့် သဘာဝနယ်မြေမှ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ယူခွင့်၊ သယ်ဆောင်ခွင့်နှင့် လက်ဝယ်ထားခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ရာသီအလိုက်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအနက် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာနိုင်သည်။

၃၃။ (က) နည်းဥပဒေ ၃၂အရ ထုတ်ပြန်ကြေညာထားသည့် စီးပွားရေးအလို့ငှာမွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို စီးပွားရေးအလို့ငှာ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ မွေးမြူခြင်းနှင့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း ပြုလုပ်လိုသူသည် ပြုလုပ်လိုသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်နှင့် အကောင်အရေအတွက်ကို ဖော်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီးသဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို စည်းကမ်းချက်

များသတ်မှတ်၍ ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်း ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုသည့်အခါ -

(က) ဖမ်းဆီးရမည့် သို့မဟုတ် မွေးမြူရမည့် နေရာဒေသကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ခ) ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်၊ ဖမ်းဆီးရမည့်ဒေသ၊ အထီးအမအကောင်အရေအတွက်နှင့် အချိန်ကာလကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ဂ) ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးမွေးမြူခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ဃ) လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်၊ လွှဲပြောင်းရမည့်ဒေသ၊ အထီးအမ အကောင်အရေအတွက်၊ အချိန်ကာလနှင့် စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၃၅။ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သောတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရ ဖမ်းဆီးခွင့်ရရှိသူသည် -

(က) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) သတ်မှတ်ဒေသမှ ဖမ်းဆီးပြီး မွေးမြူခွင့်ပြုသည့်ဒေသသို့ သယ်ယူရာတွင် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ပေးထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။ ထို့ပြင်ယင်းသို့ရွှေ့ပြောင်းရာတွင် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ကြီးကြပ်မှုကိုခံယူရမည်။

(ဂ) ဖမ်းဆီးခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အတွက် သတ်မှတ်သည့် တန်ဖိုးကို ပေးဆောင်ရမည်။

(ဃ) သတ်မှတ်ပေးသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးရာတွင် အခြားတိရစ္ဆာန်များအား ထိခိုက်မှု၊ သေဆုံးမှုဖြစ်ပေါ်စေပါက ယင်းသို့ ထိခိုက်သေဆုံးသည့်အရေအတွက်နှင့် ဆုံးရှုံးမှုအပေါ် မူတည်၍ သတ်မှတ်သည့် ဒဏ်ကြေးကို ပေးဆောင်ရမည်။

(င) ဖမ်းဆီးရမိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အရေအတွက်ကို သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ထားရှိပြီး သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးကို ပေးဆောင်ရမည်။

(စ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေ ၃၄ (ဃ)အရ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

၃၆။ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရ မွေးမြူခွင့်ရရှိသူသည် -

(က) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူခွင့်ရရှိထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မှ ပေါက်ဖွားလာသော အကောင်အရေအတွက်ကို စနစ်တကျမှတ်တမ်းများထားရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တော ဦးစီးဌာနသို့ လစဉ် စာရင်းပေးပို့ရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေ ၃၄(ဃ)အရ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

၃၇။ စီးပွားရေးအလို့ငှာမွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရ တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခွင့်ရရှိသူသည် -

(က) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) လွှဲပြောင်းပေးပြီးနောက် လွှဲပြောင်းပေးပြီးကြောင်းကို လွှဲပြောင်းခြင်းခံရသူနေထိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည့်အပြင် လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုခဲ့သော သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ပြန်လည်သတင်းပို့ရမည်။

၃၈။ စီးပွားရေးအလို့ငှာမွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရ ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခွင့်ရရှိသူသည် -

(က) ကနဦးဖမ်းဆီးမွေးမြူထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ။

(ခ) သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ စစ်ဆေးခြင်းကိုခံယူရမည်။

၃၉။ (က) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ရာသီအလိုက်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဝါသနာအရလည်းကောင်း၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရလည်းကောင်း မွေးမြူလိုသူသည် မွေးမြူလိုသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်နှင့် အကောင်အရေအတွက်ကို ဖော်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံအဆင့်ဆင့် တင်ပြရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၄၀။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ရာသီအလိုက် ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ ဝါသနာအရလည်းကောင်း၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရလည်းကောင်း မွေးမြူခွင့်ပြုသည့်အခါ -

(က) တစ်ဦးချင်းမွေးမြူနိုင်မည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအစား၊ အရေအတွက်ကို သတ်မှတ်ရမည်။

(ခ) မွေးမြူခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးရမည့်ဒေသ၊ အချိန်ကာလနှင့်ဖမ်းဆီးရမည့် နည်းစနစ်နှင့်ဖမ်းဆီးခွင့်ပြုသည့် အကောင်အရေအတွက်ကို သတ်မှတ်ရမည်။

၄၁။ နည်းဥပဒေ ၃၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ)အရ မွေးမြူခွင့်ရရှိသူသည် -

(က) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအစား၊ ခွင့်ပြုအကောင်အရေအတွက်ကိုသာ မွေးမြူရမည်။

(ဂ) ဖမ်းဆီးခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ဖမ်းဆီးရမိပြီး ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းမွေးမြူမည့်ဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းပြီးဖြစ်ရမည့်အပြင် သက်ဆိုင်ရာ

မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်ရမည်။

(ဃ) မွေးမြူခွင့်ပြုထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များမှ ပေါက်ဖွားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(င) မွေးမြူခွင့်ပြုထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်းမှပေါက်ဖွားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို စီးပွားဖြစ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းမပြုရ။

(စ) ခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ဖမ်းဆီးရာတွင်လည်းကောင်း၊ မွေးမြူမည့်ဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ မွေးမြူရာတွင်လည်းကောင်း သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ စစ်ဆေးခြင်းကို ခံယူရမည်။

(ဆ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သော အခြားစည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

၄၂။ (က) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူခွင့်ပြုထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ ပြည်ပသို့တင်ပို့လိုသူသည် ထောက်ခံချက်ရရှိရန် မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားခြင်းကို စိစစ်၍ မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် ထောက်ခံချက်ပေးနိုင်သည်။

(ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရ ထောက်ခံချက်ရရှိသူသည် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်ရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၃။ (က) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ အမဲလိုက်ခွင့် သို့မဟုတ် စီးပွားရေး အလို့ငှာ မွေးမြူခွင့်ပြုထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ မြို့နယ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခွင့်ပြုလုပ်လိုသူသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တာဝန်လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိထံသို့ မြို့နယ်ကျော်၍ သယ်ယူခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကတာဝန်လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို ရရှိပါက စိစစ်ပြီး စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ မြို့နယ်ကျော် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ဂ) သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အစိတ်အပိုင်းများသည် မွေးမြူခွင့်ပြုထားသည့် သို့မဟုတ် လိုင်စင်ဖြင့် အမဲလိုက်ရာမှ ရရှိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်းတို့မှ ပေါက်ဖွားသည့် တိရစ္ဆာန်များ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ရမည်။

(ဃ) ပြောင်းရွှေ့မည့်နေရာသည် ယင်းတိရစ္ဆာန်အတွက် သင့်လျော်မှုရှိရမည့်အပြင် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် မှတ်ပုံတင်ပြီး ဖြစ်ရမည်။

အခန်း (၄)

အမဲလိုက်ခြင်း

၄၄။ (က) သဘာဝနယ်မြေအတွင်းရှိ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များမှအပ အခြားတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား အမဲလိုက်လိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ အမဲလိုက်ခွင့်လိုင်စင်ရရှိရန် လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မိမိ၏သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။

၄၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၄၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ အမဲလိုက်ခွင့်လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် လိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ အမဲလိုက်ခွင့်လိုင်စင်ထုတ်ပေးရာတွင် လိုင်စင်၌ အမဲလိုက်ခွင့်ပြုသည့်ဒေသ၊ နယ်နိမိတ်ဖော်ပြချက်၊ အမဲလိုက်ခွင့်ပြုသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်၊ ခွင့်ပြုအကောင်အရေအတွက်နှင့် အခြားသတ်မှတ်ချက်များကို ဖော်ပြရမည်။

၄၆။ အမဲလိုက်ခွင့် လိုင်စင်ရရှိသူသည် -

(က) အဆိပ်ခတ်၍ ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ခ) ကျော့ကွင်း၊ ထောင်ကျင်း၊ ထောင်ချောက်၊ သံညှပ်များဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဂ) လင့်စင်မှဖြစ်စေ၊ ကျင်းအတွင်းမှဖြစ်စေ၊ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဃ) မီးမောင်းထိုး၍ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(င) ဆင်၏ကျောကုန်းပေါ်မှဖြစ်စေ၊ ယာဉ်တစ်မျိုးမျိုးပေါ်မှဖြစ်စေ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေရန် ခြောက်လှန့်မောင်းနှင်ခြင်း၊ ရုတ်တရက်လန့်ပြေးစေခြင်း၊ နှောက်ယှက်ခြင်းတို့ဖြင့် ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဆ) သာသနာ့အဆောက်အအုံပရဝုဏ်မှ ကိုက် ၅၀ အတွင်း အမဲလိုက်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဇ) ပေါက်ကွဲစေတတ်သော ပစ္စည်းများသုံးစွဲ၍ အမဲလိုက်ခြင်းမပြုလုပ်ရ။

(ဈ) ခွေးများအသုံးပြု၍ အမဲလိုက်ခြင်းမပြုလုပ်ရ။

(ည) ကျစ်တွင်း၊ ရေသောက်လေ့ရှိသောနေရာ၊ မစင်အမြဲစွန့်လေ့ရှိသောနေရာ၊ သီးစားပင်များနှင့် ယင်းနေရာများသို့လာသည့်လမ်းများတွင် စောင့်၍ ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဋ) တိရစ္ဆာန်အမနှင့် သားပေါက်များအား ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဌ) ပိုက်ကွန်များ အသုံးပြု၍ ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုလုပ်ရ။

(ဍ) ဥ၊ အသိုက်အမြုံစသည်တို့ကို ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ စုသိမ်းခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဎ) သစ်ခေါင်းနှင့် ကျင်းများအတွင်းရှိ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဏ) ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မေ့ဆေးသေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(တ) အစာဖြင့် လည်းကောင်း၊ အသံတုဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထောင်ဖမ်းခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ထ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြင့် ထောင်ဖမ်းခြင်းမပြုလုပ်ရ။

(ဒ) လိုင်စင်တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် လက်နက်ကိရိယာများမှအပ အခြား လက်နက်ကိရိယာများဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်းမပြုလုပ်ရ ။

(ဓ) လိုင်စင်တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အချိန်ကာလနှင့်ခွင့်ပြုအရေအတွက်ထက် ကျော်လွန်ပြီး အမဲလိုက်ခြင်းမပြုလုပ်ရ ။

(န) အမဲလိုက်ပြီးပါကရရှိသည့် သားကောင်အမျိုးအမည်၊ အရေအတွက်ကို ဖော်ပြ၍ အနီးဆုံးမြို့နယ်သစ်တောအရာရှိထံ တင်ပြအကြောင်းကြားရမည်။

(ပ) ခွင့်ပြုထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုသာ ဖမ်းဆီးခွင့်၊ လက်ဝယ်ထားခွင့်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းရောင်းချခွင့် ရှိသည်။

(ဖ) ဖမ်းဆီးရမိထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို မြို့နယ်ကျော်၍ သယ်ယူလိုပါက နည်းဥပဒေ ၄၃နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(ဗ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သည့်အခြားစည်းကမ်းချက်များကိုလည်း လိုက်နာရမည်။

အခန်း (၅)

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခွင့်

၄၇။ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈အရ တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ အစိုးရနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်လိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်လိုလျှင်ဖြစ်စေ သစ်တောဦးစီးဌာနမှတစ်ဆင့် ဝန်ကြီးထံ လျှောက်ထားရမည်။

၄၈။ နည်းဥပဒေ ၄၇အရ လျှောက်ထားရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြလျှောက်ထားရမည် -

(က) လျှောက်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်အမည်၊ နေရပ်လိပ်စာ၊

(ခ) လုပ်ကိုင်လိုသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်၏ တည်နေရာ၊

(ဂ) ရည်ရွယ်ချက်၊

(ဃ) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့် ငွေကြေးပမာဏ၊ ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်နှင့် အထောက်အထားများ၊

(င) နိုင်ငံတော်အတွက် ရရှိနိုင်သည့်အကျိုးအမြတ်၊

(စ) ပြသမည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် သို့မဟုတ် သဘာဝအပင်အမျိုးအမည်နှင့် အရေအတွက်၊

(ဆ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ သဘာဝအပင် စုဆောင်းမည့် အစီအစဉ်၊

(ဇ) ဥယျာဉ်အကွက်ချပုံစံနှင့် တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း၊ လှောင်အိမ်များ၏ ဒီဇိုင်းပုံစံများ၊

(ဈ) ရေရရှိရေးအစီအစဉ်၊

(ည) ဥယျာဉ်အား စီမံအုပ်ချုပ်မည့်အစီအစဉ်။

၄၉။ ဝန်ကြီးသည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၄၇အရ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင် စိစစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒ ဥယျာဉ် တည်ထောင်ခွင့်ကို ခွင့်ပြုပါက ခွင့်ပြုသော တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေး အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်။ ထိုအဖွဲ့ကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၅၀။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုထားသော တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

၅၁။ (က) စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု (သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးသည် ပုဂ္ဂလိကပိုင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂလိကပိုင် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို ဥပဒေပုဒ်မ (၂၁)၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ တည်ထောင် လုပ်ကိုင်လိုပါက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးထံ တင်ပြရမည်။

၅၂။ ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၅၁အရ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင် စိစစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၅၃။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို တည်ထောင် လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိရန်နည်းဥပဒေ ၅၁အရ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါက နည်းဥပဒေ ၄၈ပါ အချက်များအပြင် ပုဂ္ဂလိကပိုင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ထောင်မည့် မြေနေရာ အကျယ်အဝန်းနှင့် မြေပိုင်ဆိုင်မှုတို့ကို ဖော်ပြလျှောက်ထားရမည်။

၅၄။ နည်းဥပဒေ ၄၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၅၂အရ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံသို့ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၅၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၅၄အရ လျှောက်ထားချက်ကို ရရှိသည့်အခါ စိစစ်ပြီးလုပ်ငန်းလိုင်စင် ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ်လုပ်ငန်းလိုင်စင် ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ခ) လုပ်ငန်းလိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်ပါက လိုင်စင်၌ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်နှင့် အညီ လိုင်စင်စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်လုပ်ငန်း လိုင်စင်ရရှိသူသည် -

(က) လုပ်ငန်းလိုင်စင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့် အခွန်အခများကို မြန်မာငွေဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်လည်းကောင်း ပေးသွင်းရမည်။

(ခ) ပြည်တွင်းပြည်ပမှ တိရစ္ဆာန်များနှင့် သဘာဝအပင်များ စုဆောင်းခြင်းကို သစ်တောဦးစီးဌာန၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် ပြင်ပခြံစည်းရိုးအား အနည်းဆုံး ၆ပေ အမြင့် ခိုင်ခံ့စွာ ကာရံထားရမည်။

(ဃ) လာရောက်ကြည့်ရှုသော ပြည်သူများအတွက်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ အတွက်လည်းကောင်း အန္တရာယ်မရှိစေရန် တိရစ္ဆာန်များအား ခိုင်ခံ့သော တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များဖြင့် ထားရှိရမည်။

(င) တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များအား လေဝင်လေထွက်ကောင်း မွန်စေရန် အရိပ်အာဝါသရှိရန်၊ သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်မှုလွယ်ကူစေရန်၊ အမိုးအကာလုံလောက်မှုရှိရန်၊ ခြောက်သွေ့သည့်နေရာရှိရန်နှင့် တိရစ္ဆာန် များအတွက် လှုပ်ရှားသွားလာရန် လုံလောက်သောနေရာရှိရန် စီစဉ် ဆောက်လုပ်ရမည်။

(စ) ရောဂါဘယဖြစ်ပွားနေသော တိရစ္ဆာန်များအား သီးခြားခွဲ၍ ထိန်းသိမ်းထား ရှိရန် သီးခြားခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များ ဆောက်လုပ်ထားရမည်။

(ဆ) တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များအား နေ့စဉ် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ် ရမည်။

(ဇ) တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များတွင် ပြသထားသော တိရစ္ဆာန် များ၏ အမည်၊ သိပ္ပံအမည်၊ တွေ့ရှိရာဒေသနှင့် အခြားအကြောင်းအရာ များ ပါဝင်သော ဆိုင်းဘုတ်ကို တပ်ဆင်ထားရမည်။

(ဈ) တိရစ္ဆာန်များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် ကျွမ်းကျင်သော တိရစ္ဆာန်ထိန်းဝန်ထမ်းများ ခန့်ထားရမည်။

(ည) တိရစ္ဆာန်များကျန်းမာရေးအတွက် တိရစ္ဆာန်ဆေးကုသရေးပညာဘွဲ့ရဝန်ထမ်းများ ခန့်ထားရမည်။

(ဋ) တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ချင်းအတွက် မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

(ဌ) တိရစ္ဆာန်များအား နေ့စဉ်လုံလောက်သော အစာအဟာရများ ကျွေးမွေးရမည်။

(ဍ) တိရစ္ဆာန်များအား ရောဂါကာကွယ်ဆေးများ အချိန်မှန် ထိုးနှံပေးရမည်။

(ဎ) ဖျားနာသော သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရသော တိရစ္ဆာန်များကို လုံလောက်သောဆေးဝါးကုသမှုပေးရမည်။

(ဏ) သေဆုံးသောတိရစ္ဆာန်များကို ခွဲစိတ်စစ်ဆေးပြီး သေဆုံးရသောအကြောင်းရင်းကို မှတ်တမ်းတင်ထားရှိရမည်။ အသေကောင်များကို မြေမြှုပ်၍လည်းကောင်း၊ မီးရှို့၍လည်းကောင်း ဖျက်ဆီးပစ်ရမည်။

(တ) တိရစ္ဆာန်များတွင် ကပ်ရောဂါဝင်ရောက်ပါက မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနသို့ ချက်ချင်းအကြောင်းကြားရမည်။

(ထ) ပိုလျှံသော ပြည်တွင်းမျိုးတိရစ္ဆာန်များကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေရင်းဒေသများတွင် သိပ္ပံနည်းကျဘေးမဲ့လွှတ်နိုင်သည်။

(ဒ) မည်သူမျှ တိရစ္ဆာန်များကို ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းမပြုရ။

(ဓ) လာရောက်လည်ပတ်သူများအတွက် နားနေရန်နေရာနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော သန့်စင်ခန်းများကို လုံလောက်စွာ စီစဉ်ပေးရမည်။

(န) လာရောက်လည်ပတ်သူများနှင့် တိရစ္ဆာန်များအတွက် အရိပ်အာဝါသရရှိရန် အပင်ကြီးများ စိုက်ပျိုးထားရမည်။

(ပ) ဥယျာဉ်မှ ထွက်ရှိသောအမှိုက်သရိုက်များနှင့် အညစ်အကြေးများကို ဥယျာဉ်၏ပြင်ပတွင် စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရမည်။

(ဖ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ မွေးမြူထားသောတိရစ္ဆာန်အရေအတွက်၏ အတိုးအလျော့စာရင်းကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် တင်ပြရမည်။

(ဗ) ဥပဒေအရ တည်ထောင်သည့်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ သတ်မှတ်ကောင်ရေ ထက်ပိုသော ပြည်ပတိရစ္ဆာန်မျိုးများကို ပြည်တွင်းတွင် လွှတ်ခြင်းမပြုရ။ စနစ်တကျ ဖျက်ဆီးခြင်းပြုရမည်။

(ဘ) သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ စစ်ဆေးခြင်းကိုခံယူရမည်။

(မ) လုပ်ငန်းလိုင်စင်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခွန်အခများကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ မြန်မာငွေဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် လည်းကောင်း ပေးသွင်းရမည်။

(ယ) ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများထိန်းသိမ်းရေး ပညာပေးလုပ်ငန်း၊ သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသန လုပ်ငန်းနှင့် မျိုးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ရ) လုပ်ငန်းလိုင်စင်သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ သေဆုံးလျှင် ထိုသူ၏တရားဝင် ဆက်ခံသူက သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ထံ လျှောက်ထားရမည်။

(လ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကသတ်မှတ်သော အခြားစည်းကမ်းများကိုလည်း လိုက်နာရမည်။

၅၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် သစ်တောဝန်ထမ်းများသည် လိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့် နည်းဥပဒေ ၅၆ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာခြင်း ရှိ၊ မရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဂ္ဂလိကပိုင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များသို့ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် အခါအားလျော်စွာ ဝင်ရောက်စစ်ဆေးရမည်။

၅၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရှိသူက လုပ်ငန်းလိုင်စင်ပါ စည်းကမ်း ချက်များနှင့် နည်းဥပဒေ ၅၆ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်လျှင် ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရပ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် လိုင်စင်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၆)

မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၃၉။ (က) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် ဤနည်းဥပဒေများနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ရမည့်လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏ အစိတ်အပိုင်းများကိုဖြစ်စေ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားရမည်။

(ခ) ဥပဒေအာဏာမတည်မီက မှတ်ပုံတင်ရန်လိုအပ်သော လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၏ အစိတ်အပိုင်းများကို အမှတ်တရပစ္စည်းအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ အရလည်းကောင်း၊ လက်ဝယ်ထားသူ သို့မဟုတ် ဝတ်စားဆင်ယင်သူသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)ပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှစ၍ (၆)လအတွင်း သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ မှတ်ပုံတင်ထားသူထံမှ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ ဆက်ခံရရှိသူမှအပ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းလက်ခံရရှိသူသည် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀အတွင်း သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တော ဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ဃ) လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ပုဒ်မခွဲ (က)အရ ဖမ်းဆီးခွင့်၊ လက်ဝယ်ထားခွင့်ရသော အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းသည် ယင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၏ အစိတ်အပိုင်းကို သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်တရဖြစ်စေ၊ လက်ဝယ်ထားရှိလိုလျှင် လက်ဝယ်ထားရှိသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

၆၀။ (က) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနမှူးသည် နည်းဥပဒေ ၅၉၊နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)နှင့် (ဂ) တို့အရ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို သတ်မှတ်သည့်နည်းလမ်းများနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း

သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ မှတ်ပုံတင်ရန်ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးရမည်။

အခန်း (၇)

ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် အရေးယူခြင်း

၆၁။ သစ်တောဝန်ထမ်းတိုင်းသည်ဥပဒေပါပြစ်မှုများဖြစ်ပွားခြင်းမရှိစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်တားဆီးခြင်းများကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၆၂။ အများပြည်သူတို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်းမပြုနိုင်သော နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ နေရာတစ်ခုခုတွင် ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်း သို့မဟုတ် ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်နှင့် အစိတ်အပိုင်းတစ်စုံတစ်ရာကို ဥပဒေနှင့်မညီဘဲ သိုဝှက်ထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် လုံလောက်သည့်အကြောင်းရှိလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ ထိုနေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ နေရာကိုရှာဖွေရန် ပထမတန်းအာဏာရတရားသူကြီးထက် မနိမ့်သော တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးသည် သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးဦးအား ရှာဖွေမိန့်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၆၃။ ရှာဖွေမိန့်ရရှိသူသည် -

(က) ရှာဖွေမိန့်ကို ကိုယ်တိုင်အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရမည်။ အခြားသူတစ်ဦးဦးကို ထပ်ဆင့်လွှဲအပ်ခြင်းမပြုရ။

(ခ) ရှာဖွေခြင်းကို သက်သေ ၂ဦးရှေ့တွင် ပြုလုပ်ရမည်။

(ဂ) ရှာဖွေမိန့်တွင် ပါရှိသည့်နေရာ သို့မဟုတ် နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့်ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ကိရိယာတန်ဆာပလာများကို သိမ်းဆည်းပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးယူခြင်းပြုရမည်။

(ဃ) ရှာဖွေသည့်အချိန်မှ ၂၄နာရီအတွင်း ရှာဖွေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေမိန့်ထုတ်ပေးသူ တရားသူကြီးထံ စာဖြင့် အစီရင်ခံရမည်။

၆၄။ သစ်တောဝန်ထမ်းသည် အများပြည်သူ ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သော အဆောက်အအုံ၊ နေရာနှင့် မည်သည့်ယာဉ်မျိုးကိုမဆို ရှာဖွေမိန့်ရယူရန်မလိုဘဲ သက်သေ ၂ဦးရှေ့တွင် ရှာဖွေခြင်းပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ရှာဖွေရာတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့်ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ကိရိယာတန်ဆာပလာများကို သိမ်းဆည်းပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးယူခြင်း ပြုရမည်။

၆၅။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် ရှာဖွေမိန့်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်းသိမ်းဆည်းခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤနည်းဥပဒေများတွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၆၆။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၊ ၃၆ နှင့် ၃၇တို့အရ ကျူးလွန်သောပြစ်မှုများကို အရေးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ဖမ်းဆီးသော သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကဖြစ်စေ၊ ယင်းပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း သိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၄ နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်း၌ ပထမသတင်းပေးတိုင်ကြားရမည်။

၆၇။ ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရာတွင် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့်ကို ရယူရမည်။

၆၈။ တရားရုံးသည် ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်ရမည့် ပြစ်ဒဏ်အပြင် -

(က) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကြောင့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ပစ္စည်းဆုံးရှုံးမှုတန်ဖိုးကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျော်ကြေးပေးဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

(ခ) ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊ သဘာဝအပင်များနှင့် ယင်းတို့၏အစိတ်အပိုင်းများကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းပြီး သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

(ဂ) ဖြစ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားပစ္စည်းကိရိယာများကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၆၉။ သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် တရားရုံးကပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းပြီး လွှဲပြောင်းပေးသော ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများ၊ ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို လက်ခံရယူရမည်။

၇၀။ ပြည်နယ်/တိုင်းသစ်တောအရာရှိသည် တရားရုံးက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းဆည်းပြီး သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများ၊ ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ထုခွဲရောင်းချခွင့်ရှိသည်။

အခန်း (၈)
စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း

၇၁။ ဥပဒေပါစီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော ဖြစ်မှုကို အရေးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သစ်တောဝန်ထမ်းသည် အမှုကိုစစ်ဆေးတည်ဆောက်ပြီးပါက မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိထံ လွှဲအပ်ရမည်။

၇၂။ ဥပဒေပါစီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းအရ အရေးယူနိုင်ရန်အလို့ငှာ သစ်တောဝန်ထမ်းက ရှာဖွေရာတွင် သိမ်းဆည်းရမိသော ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများ၊ ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိသည် -

(က) သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသူထံ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ယာယီပြန်လည်ပေးအပ်ထားနိုင်သည်။

(ခ) ပျက်စီးပုပ်သိုးလွယ်သော ပစ္စည်းများကို ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုခွဲရောင်းချခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) ပိုင်ရှင်မပေါ်သည့်ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ်/တိုင်းသစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းခွင့်ရှိသည်။

၃၃။ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၊ ၃၀ နှင့် ၃၁ ပါပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ် ကျူးလွန်သူအား သစ်တောဦးစီးဌာန မဟုတ်သည့် အခြားအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ရှိသူက ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်လျှင် ထိုဖမ်းဆီးသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို သက်သေခံပစ္စည်းနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

၃၄။ သက်ဆိုင်ရာသစ်တောအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၊ ၃၀ နှင့် ၃၁ပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်သူအား သတ်မှတ်ထားသည့် ဒဏ်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်စေရန် စီမံခန့်ခွဲရေး ဆိုင်ရာအမိန့်ချမှတ်ပြီး ဥပဒေပုဒ်မ (၃၂)နှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၉)

အထွေထွေ

၃၅။ ဤဥပဒေအရ ရရန်ရှိသောအခကြေးငွေများ၊ ဒဏ်ကြေးများကို မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့အရ ကောက်ခံနိုင်ရန် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် တည်ဆဲဥပဒေများအရ ကော်လိတ်တော်အရာရှိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

၃၆။ The Wild Life Protection Act 1936 အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတော် သားငှက်တိရစ္ဆာန်ကာကွယ်ရေး နည်းဥပဒေများကို ဤနည်းဥပဒေများဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

(ပုံ)

အောင်ဖုန်း

ဝန်ကြီး

သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန